

Sambliku tänaval valitses vaikus, tänavalaternad põlesid. Ööd läksid iga nädalaga aina pimedamaks. Sügis hiilis ligi. Hea, et vähemalt katkine latern korda tehti, mõtles voodis lamav Marta. Tal polnud grammigi und, kuigi kell näitas poolt ühte öösel. Kõik teised pere liikmed magasid ammu, aga tema vähkres küljelt küljele ega saanud häirivaid mõtteid peast.

Mis siis, kui ema ei jaksagi enam tööle minna? Kas ta saadetakse siis teatrist ära? Aga kuidas jääb nende näidenditega, kus ta mõnd tähtsat rolli mängis? Praegu pandi need ajutiselt pausile. Mängitakse pigem teisi. Seriaalist kirjutati ta siiski välja. Tehti nii, et tema tegelane sõitis teadmata ajaks Austraaliasse. Tegelikult tal isegi vedas, et teda surnuks ei kirjutatud, no et jäi auto alla või lasti maha või kukkus kuskilt kõrgelt alla. Martal tõusid sellele mõeldes pisarad silma. Iga

kord, kui emaga teatris või telekas midagi halba juhtus, nägi Marta õudseid unenägusid. Ta sai ju aru küll, et see kõik toimus mängult, kuid tema silmad nägid seda kõike ikkagi päriselt.

Kellelgi pole enam mahti oodata, kuni sul parem hakkab, rääkis ema ühel õhtul isale, kui nad arvasid, et lapsed ei kuule. Aga Marta kuulis. Ta kuulis, kuidas paps lohutas, et kõik läheb üle, tuleb vaid puhata ja veel veidi kannatada – ega siis tööd ilmast otsa lõpe. Ema ohkas ja küsis, mis nende majalaenust ja rahaasjades seni saab? Haiguslehel olles ei teeni ju kuigi palju. Ka paps ohkas, kuigi ta ei tahtnud ohata, ning kinnitas kohe, et raha pärast ei pea muretsema. See tuleb ja läheb ja käib ühe käest teise kätte, ning kui seda parasjagu pole, saab ka kokkuhoidlikumalt elada.

Marta ei kujutanud ette, kui kokkuhoidlikult nad peavad elama. Kas nad ei osta enam kunagi midagi? Mitte ühtegi asja? Isa teatas hiljuti, et temal tekitavad asjad allergiat, ja kratsis ennast selle kinnituseks hooliga. Täpselt nagu Joosepi paps, kui ta kassidega kokku puutus, või nende klassi Katariina, kes läks magusa söömisest punne täis. Rääkimata Liisust, kel ühel sünnipäeval paistetas martsipanitordi söömisest kael niimoodi üles, et pidi kiirabi kutsuma. Kas papsiga juhtub lõpuks samamoodi?

Marta ei uskunud, kuigi paps väitis, et tal tekib naftast allergia ja ta ei kavatse seetõttu osta naftast tehtud

asju. Päril ilma bensiiniga ta muidugi hakkama ei saanud, kuigi ta sõitis enamiku ajast jalgrattaga. Mõni pildistamine toimus aga nii kaugel, et sinna lihtsalt pidi autoga minema. Aga need naftast tehtud asjad ... Marta õuduseks selgus, et neid polnud üldse vähe – kõik plastmassist ümbrisega telekad ja makid, kellad, rõstrid ja arvutid. Isegi tema lemmiktennised ja punane käekott! Kas nad tõesti ei osta uusi, kui miski katki läheb? Ongi ilma telekata, kui vana enam ei tööta?

Marta teadis üht kodu, kus ei saanud telekat vaadata, sest seda lihtsalt polnud. Nende klassi Margit käis kogu aeg sõprade juures telkut vahtimas, istus kui kivi-kuju ja jõllitas tardunult ekraani, isegi kui seal jahuti parasjagu poliitikast.

Olgu peale, Marta oli hädaga nõus telekast loobuma. Aga telefon?!? Ta ei kujutanud ette, et peaks veel ühe aasta oma vana moblaga läbi ajama. See Samsung oli täielik logu. Klaasil mõra sees ja nurgad kulunud. Teised said pidevalt uusi telefone ja arvuteid. No mitte just kogu aeg, aga ikkagi. Tema käis teist aastat sama mudeliga ja talus seda kurba tõsiasja vaid seetõttu, et lootis hiljemalt sünnipäevaks uue telefoni saada.

Kui ta sellest isale suvel rääkis, vangutas paps pead ja arvas, et sünnipäevani on veel aega. Küll jõuab mõelda. Aga kui Marta küsis nädal hiljem uuesti, teatas isa juba, et kõik asjad tuleks ikkagi lõpuni kasutada.

Lõpuni kasutada? Mismoodi? Martal tõusid neid sõnu kuuldes pisarad silma. Kas isa tahtis, et ta käiks selle ürgajast pärit aparaadiga kogu viienda klassi ning läheks ka kuuendasse ja seitsmendasse? Äkki isegi keskkooli? Võib-olla põrutaks ülikoolini välja? Ah, on ju hea mõte?! Mis sest, et tema telefonil läheb külma ilmaga aku kohe tühjaks, pealegi on seda piinlik teiste nähes väljagi võtta. Papsi see ei huvitanud! Tema kuulutas kogu aeg, et ta saavat siis kergemini hingata, kui tema ümber jääb asju vähemaks.

Põsed ärritusest lõkkele löönud, kargas Marta voodis istuli. Unest polnud enam jälgegi. Ta tõmbas sokid jalga, vedas endale teki ümber ja kõmpis akna juurde. Väljas paistis kõik rahulik ja vaikne. Paraku see vaatepilt ei rahustanud teda, sest mõtted möllasid aina edasi ja viisid paratamatult järgmise tähtsa küsimuseni. Kas nad üldse tähistavad sel aastal tema sünnipäeva? Äkki jäetakse pidu hoopis ära? Nii, nagu läks ema sünnipäevaga suvel ja papsi omaga kevadel. Kummastki ei tehtud üldse välja. Kedagi ei kutsutud külla.

Pealegi ei pidanud ükski sõber oma pidu kodus. Mida seal teha? Salatit süüa ja mahla juua? Ta vajuks piinlikkusest läbi põranda, kui isa tooks jälle mõne eksperimentaalse salati välja. Näiteks peedi ja punaste sõstardega. Või mustikate ja murulauguga. Neid leidis ju sügavkülmas küllaga. Ja kraanist tuleb vett, nagu isa armastas meelde tuletada.

Äkki saab neil sünnipäeva ajaks raha täitsa otsa? Kahe kuuga võib paljugi juhtuda. Ei paistnud, et ema kavatseks varsti tööle minna. Ta käis aina arstil ja jalutas päevade kaupa väljas ega rääkinud peaaegu üldse.

Nutu äärel Marta avas akna. Vahel aitas natuke, kui hingasid sisse värsket õhku ja lugesid mõttes kümne, kahekümne või saja kahekümneni.

Ta jõudis lugemisega kuuekümne neljani, kui vastasmaja uks avanes. Marta tõmbus kardina taha varjule. Tuiskude majast väljus Donald. Ta liikus nii vaikselt, nagu ta jalad ei puudutakski maad. Kuidas ta küll oskas sedasi kõndida, imestas Marta alati, kui juhtus teda nägema. Ta tundis Donaldi tema pikkuse järgi ära. Ega nende kandis sedavõrd pikki rohkem polnudki, kõik paistsid Donaldi kõrval pisikesed. Isegi Joosep, kes oli siiani olnud nende tänava kõige pikem poiss.

Donald seisis õuel ja uuris ümbrust. Seekord ei olnud tal musti prille ees. Pimedas ei näinud Marta tema silmi, kuid ta teadis, et need meenutasid kakao-komme. Nad olid kahel korral linna peal kokku juh-
tunud, esmalt raamatukogus ning teisel korral ujula juures. Esimesel korral pidi Marta peaaegu minestama, sest Donald tõstis vastu tulles prillid eest. Ta noogutas, naeratas ja tegi silma. Või äkki talle vaid tundus, et tegi silma, kuigi tegelikult need lihtsalt pilkused? Igal juhul rabas poisi tervitus Martat sedavõrd, et ta suutis vaid suud maigutada. Pärast käis ta veel tükk aega riiulite

...are - to put it m...
...cannot escape by th...
...made tougher by th...
...the grand amber, port...
...to care for his three sis...
...starts as Harley, a trouble...
...O'Dell, who also co-wrote...
...th Back Roads, a rol...
...Horowitz's first Alex Hyde...
...start of *Stomptaker*, a les...
...and model Alex Pet...
...he co-stars in...
...to...
...a world in which...
...realistic man insight...
...his...
...romances are - an issue...
...the joy of her wind...
...ation of a named work...
...ing to be a stay-at-ho...
...entirely like a document...
...the course of...
...real-life ethic of...
...humeral and p...
...nese company...
...on Mubi/Mid...
...S'entire and wo...
...least is not a li...
...conversation...
...ch as Fitzgarr...
... (who

vahel ringi ning püüdis meenutada, millist raamatut tal üleüldse vaja läks.

Üleni musta riietuv Donald nägi välja natuke nagu hispaanlane – tumedad juuksed ja silmad ning sügise kohta tavatult pruun nahk. Säravvalged hambad, mis hoidsid küll veidi rohkem ettepoole kui peaks, aga Marta meelest ei rikkunud see asjaolu sugugi noormehe välimust. Eriti siis, kui ta juhtus naeratama.

Garaazist elektritõuksi välja tõstnud, uuris Donald ümbrust, tõmbas kapuutsi pähe ja võttis suuna linna poole. Ta tuhises musta noolena minema.

Marta tegi akna lahti ja silmitses pimedat tänavat. Seal ei paistnud midagi erilist. Kell näitas poolt kahte. Tema valvekorra alguseni jäi pool tundi. Kas ta peaks ära ootama, kuni Donald tagasi jõuab? Aga millal see juhtub? Ehk alles hommikul? Ja mida see annaks, kui ta näeks teda tagasi tulemas? Kihutab koju, paneb tõuksi ära ja lipsab tuppa. No ja siis? Muidugi tahtis Marta teada, kuhu Donald keset ööd salaja läks. Ta tõmbas ju veel seljakotigi selga. Mida ta sellega vedas? Ega aknal passides ju kuigi palju teada saada ei õnnestu. Õige detektiiv peab kahtlusalusele ikkagi järgnema!

Käe telefoni järele küünitanud, valis Marta pikemalt mõtlemata Joosepi numbri. Las ärkab kah üles! Neil tuleb linna kihutada. Ehk õnnestub neil Donaldit kuskil näha ning välja uurida, mida ta seal teeb.

Kui tavaliselt vastas Joosep alati teise või hiljemalt kolmanda kutse peale, siis öösel pidi tükk aega ootama, enne kui torust kostis poisi unine hääl.

„Tšau, ma nägin Donaldit,“ sosistas Marta torusse.

„Ahah,“ pomises Joosep, nagu magaks ta ikka veel edasi.

„Ta sõitis tõuksiga linna poole,“ raporteeris tüdruk.

„Ahah,“ jätkas poiss uniselt.

„Mis asja sa ahahhitad?!“ sai Marta pahaseks. „Ärka nüüd üles!“

„Oota, mis me nüüd siis ...?“ uuris Joosep juba pisut ärksama häälega.

„Võtame rattad ja sõidame linna,“ teatas Martal otsustavalt.

„Praegu kohe või? Öösel?“

„Jah, pane riided selga! Kohtume kahe minuti pärast meie väravas!“